

Høringsvar: udkast til ændring af bekendtgørelse om beskyttede naturtyper nr. 1067 af 21. august 2018 (J.nr. 2022-4988)

Danmarks Naturfredningsforening er som udgangspunkt enig i at lavbundsindsatsen bør fremmes af hensyn til de mange fordele en sådan indsats kan medføre for vandmiljø gennem at reducere tilledning af næringsstoffer fra landbrugsproduktionen, imødegå klimaændringer gennem fangst og lagring af CO₂ og bidrage til forbedringer af biodiversitet gennem ekstensivering og genopretning af vandløb og ådale. Der er imidlertid et stort behov for at sikre at regler og støtteordninger reelt bidrager til at sikre synergi mellem de nævnte faktorer og her må det vurderes at der er meget lang vej igen. Ordningerne fokuserer ensidigt på enten næringsstofftilbageholdelse eller CO₂ fangst og biodiversiteten integreres ikke med den nødvendige seriøsitet for at det skal give positive resultater.

Alle naturområder påvirkes negativt og irreversibelt af ammoniakpåvirkning, det er der forskningsmæssigt belæg for. Det er derfor meget væsentligt at fortsætte med at reducere påvirkningen med ammoniak både på eksisterende og potentielle naturarealer.

Baggrunden for bekendtgørelsesændringen er et ønske om at fjerne en barriere for lavbundsindsatsen. Bekendtgørelsen betyder, at arealer, der indgår i lavbundsprojekter, som ikke har natur som hovedformål, ikke vil blive omfattet af skærpede krav til ammoniakudledning, hvis der måtte opstå ny natur, der opfylder kriterierne for at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt kategorierne i husdyrgodkendelsesloven. DN er enig i den overordnede hensigt med at fjerne barrierer for lavbundsindsatsen, men finder det uklart om bekendtgørelsesændringen reelt får en betydning i virkeligheden. Er der foretaget vurdering af, hvor mange arealer regelændringen konkret vurderes at komme til at omfatte?

Undtagelsen må forstås således, at områder der udvikler sig til at være § 3 beskyttet natur som følge af lavbundsprojektet fortsat er beskyttet imod tilstandsændringer, men altså fritaget for reglerne om ammoniakregulering. En sådan præcisering kunne mere logisk præciseres i husdyrgodkendelsesreglerne, da reglerne i naturtypebekendtgørelsen har til formål at muliggøre naturforbedrende indsatser i henhold til naturbeskyttelseslovens formål mv.

Det kan undre at også naturtyper, som ikke er omfattet af regelkrav til ammoniakpåvirkning også medtages i undtagelsen som fx søer, strandenge og ferske enge. Det forekommer desuden ikke sandsynligt, at der udvikles heder og overdrev som følge af lavbundsprojekter.

Kommunerne og mange rådgivere peger på at det ofte er enkelte lodsejere, som blokerer for etableringen af større sammenhængende vådområdeprojekter. Dette problem kalder i højere grad på håndtering.

De mange undtagelser der løbende indføres i naturtypebekendtgørelsen – og som reelt vedrører landbrugslovgivningen - bidrager til at komplicere naturbeskyttelsesreglerne unødigt for både lodsejere og kommuner med øget risiko for fejl i både drift og administration. Over tid vil disse

undtagelser kunne komme til samlet at omfatte betragtelige arealer, som der ikke er offentligt tilgængeligt kortmateriale over. Derfor skal der opfordres til at kommunernes registreringer af disse arealer omfattet af undtagelser samles og offentliggøres i et kort på Miljøportalens Arealinformation.

DN ønsker at påpege, at da naturtypebekendtgørelsen er under revision, er der stort behov for at revidere bekendtgørelsens § 1, som undtager heder, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, der den 1. juli 1992 var beliggende i byzone eller sommerhusområde fra den generelle beskyttelse og begrænser denne til kun at gælde tilstandsændringer til landbrugsformål.

DN mener, at det er tid til at ophæve denne overgangsordning. Myndigheder og jordejere har haft over 30 år til at realisere lokalplaner fra før 1992, og naturen i disse planområder bør nu fuldt ud omfattes af § 3-beskyttelsen. Det vil både være rimeligt, sikre vores beskyttede natur bedre og skabe mindre forvirring omkring reglerne. Denne ændring blev allerede foreslået af Natur- og Landbrugskommissionen i 2013 og fik tilsagn af daværende miljøminister Kirsten Brosbøl - ændringen blev blot ikke realiseret.

DN ønsker at miljøministeren vil revidere naturtypebekendtgørelsen, så den forældede overgangsordning ikke længere tilsidesætter naturbeskyttelsen i by- og sommerhusområder. Reglen er i modstrid med nutidige ønsker fra politikere og borgere om at sikre natur i og omkring byerne til glæde for indbyggerne og biodiversiteten i by- og byudviklings- samt sommerhusområder.

Senest har en fejltolkning af naturtypebekendtgørelsens § 1, medført omfattende sommerhusbyggeri i klithede på Holmsland Klit¹. Bestemmelsen skulle sikre, at områder der allerede lå i byzone eller i sommerhusområder, da reglerne om beskyttede naturtyper (§ 3) blev indført, ikke var til hinder for allerede planlagt byggeri. På den måde kunne eksisterende lokalplaner fortsat realiseres. Bestemmelsen giver desværre anledning til tvivl og fejlfortolkning i kommunerne, og Holmsland Klit er et eksempel på, hvor store konsekvenser det kan medføre for naturen.

Med venlig hilsen

Tine N. Skaftø, Naturpolitisk rådgiver
Danmarks Naturfredningsforening

¹ Miljø- og Fødeklarenævnet har i en række afgørelser slået fast, at sommerhusområderne på Holmsland Klit ikke er omfattet af undtagelsen i naturtypebekendtgørelsen. Eksempel på afgørelse, sag 21/05131:

<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/df2a50df-85b2-4b6c-837e-0020759144df?highlight=21%2F05131>